

1 Mit jelent a gyakorlatban a jogi értelemben vett szülői felelősség fogalma? Melyek a szülői felelősséggel rendelkező személy jogai és kötelességei?

A „szülői felelősség” fogalma a gyermek elnevezését, gondozását, vagyonának kezelését és a gyermek személyére vagy vagyonára vonatkozó ügyekben vagy jogi ügyletekben való képviseletét foglalja össze. A gyakorlatban a gyermekre (annak személyére) és vagyonára vonatkozó minden ügyre kiterjed. A szülői felelősség a szülők joga és kötelezettsége, akik e felelősséget közösen gyakorolják. E felelősséget a gyermek érdekeit szem előtt tartva kell gyakorolni (216/1990. törvény 6. cikk).

2 Általában ki gyakorolja a gyermek feletti szülői felelősséget?

A gyermek feletti szülői felelősséget a szülők közösen gyakorolják.

3 Ha a szülők nem tudják vagy nem akarják gyakorolni a szülői felelősséget gyermekeik felett, kinevezhető-e helyettük egy másik személy?

Igen, ilyen esetben a bíróság a szülői felelősséget gyakorló gyámot jelölhet ki (a szülő-gyermek kapcsolatáról szóló 216/1990. törvény 18. cikkének (2) bekezdése).

4 Ha a szülők elválnak vagy különválnak, hogyan születik döntés a szülői felelősség további gyakorlásáról?

A házasság felbontása, semmissé vagy érvénytelenné nyilvánítása esetén a szülői felelősségről a bíróság határoz oly módon, hogy a szülői felelősséggel az egyik szülőt, mindkét szülőt közösen vagy egy harmadik személyt ruhazza fel (216/1990. törvény 14. és 15. cikk). Ha a bíróság a szülői felelősséget csak az egyik szülő számára ítéli meg, a gyermek érdekeinek figyelembevételével dönthet a másik szülő kapcsolattartási jogáról is (216/1990. törvény 17. cikk).

5 Ha a szülők megállapodást kötnek a szülői felelősség tárgyában, milyen alaki szabályokat kell betartani ahhoz, hogy megállapodásuk jogilag kötelező erejű legyen?

A bíróságnak végzést kell hoznia a megállapodásról ahhoz, hogy az jogi kötőerővel rendelkezzen.

6 Ha a szülők nem tudnak megállapodásra jutni a szülői felelősség kérdésében, milyen egyéb, bíróságon kívüli alternatív megoldások vannak a konfliktus rendezésére?

A bírósági eljáráson kívül jelenleg nincsenek a vitarendezésnek egyéb módjai.

7 Ha a szülők bírósághoz fordulnak, mely kérdésekben hozhat döntést a bírő a gyermekkel kapcsolatban?

A bírő a gyermekre vonatkozó bármely kérdésben határozhat, ideértve a szülői felelősséget, a kapcsolattartási jogot, a gyermek oktatásához, egészségéhez, vagyonának kezeléséhez, nevéhez, tartásához, külföldre utazásához és elviteléhez kapcsolódó kérdéseket.

8 Ha a bíróság a szülői felügyeletet csak az egyik szülőnek ítéli meg, az egyben azt is jelenti, hogy a jogot gyakorló szülő a másik szülő előzetes megkérdezése nélkül dönthet a gyermeket érintő minden kérdésben?

Nem, mivel vannak olyan kérdések – például a gyermek vagyonának kezelése – amelyek nem tartoznak a szigorúan értelmezett „felügyeleti jog” körébe.

9 Mit jelent a gyakorlatban, ha a bíróság úgy dönt, hogy a két szülő közösen gyakorolja a szülői felügyeletet?

A gyakorlatban a közös felügyelet azt jelenti, hogy a szülőknek közösen kell dönteniük a gyermekre vonatkozó ügyekben. A közös felügyelet következtében a gyermek általában ugyanannyi időt tölt el mindkét szülőjével.

10 Ha valaki szülői felelősséggel kapcsolatos kérelmet kíván benyújtani, melyik bírósághoz vagy hatósághoz kell fordulnia? Milyen alaki szabályokat kell betartani, és milyen iratokat kell csatolni a kérelemhez?

Az illetékes bíróság a kiskorú szokásos tartózkodási helye szerinti kerületben működő családjogi bíróság. Az eljárásokat esküvel nem megerősített keresetlevél benyújtásával lehet megindítani. Ebben a szakaszban nincs szükség kísérő dokumentumokra.

11 Milyen eljárás érvényes ezen esetekre? Van-e sürgősségi eljárás?

A keresetet kézbesíteni kell a másik félnek, akit felkérnek, hogy a keresetben megjelölt időpontban jelenjen meg a bíróság előtt annak érdekében, hogy álláspontját előadhassa. A gyermekre vonatkozó ügyekben a gyermek jogellenes elvitelét érintő esetek kivételével nincs lehetőség sürgősségi eljárásra. A bíróságok azonban az ügyek jellegéből fakadóan gondoskodnak arról, hogy az ilyen ügyeket kiemelten kezeljék. Emellett az emberi jogok európai egyezményének 6. cikke és a Ciprusi Köztársaság Alkotmányának 30. cikke alkalmazandóak minden ilyen eljárásban; e rendelkezések kimondják, hogy a bíróság előtt folyó eljárásokat észszerű időn belül be kell fejezni.

12 Igényelhető-e jogsegély az eljárás költségeinek fedezésére?

Igen, feltéve, hogy megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek és rendelkezik az ügyben a 165(I)/2002. törvény szerinti bírósági végzéssel.

13 Lehető-e fellebbezni a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott döntés ellen?

Igen. A családjogi fellebbviteli bíróságon lehet fellebbezni.

14 Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy bírósághoz kell fordulni a szülői felelősséggel kapcsolatos döntés végrehajtása érdekében. Milyen bírósághoz kell fordulni és milyen eljárás követendő ilyen esetekben?

A szülői felelősségre vonatkozó végzés tekintetében a végrehajtásra a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amelyik a végzést kibocsátotta. Az eljárást a 2/90. sz. eljárási rendeletben szereplő I. típusú formanyomtatványon benyújtott, esküvel nem megerősített keresettel lehet megindítani.

15 Mit kell tennem az egy másik tagállamban kibocsátott, szülői felelősségről szóló bírósági határozat e tagállamban történő elismerése és végrehajtása érdekében?

Az elismerésre és végrehajtásra irányuló kérelmet a 2201/2003/EK rendelet 21. cikkének (3) bekezdése szerint kell benyújtani. A kérelmet a gyermek lakóhelyének vagy a gyermek külföldi lakóhelye esetén az alperes lakóhelyének körzete szerinti családjogi bíróságon kell benyújtani.

16 E tagállamban mely bírósághoz kell fordulnom az egy másik tagállamban kibocsátott, szülői felelősségről szóló bírósági határozat elismerésének megtámadása érdekében? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetekben?

Az illetékes bíróság a gyermek lakóhelyének vagy – a gyermek külföldi lakóhelye esetén – az alperes lakóhelyének körzete szerinti családjogi bíróság. A fenti kereset alperesnek való kézbesítése során az alperes a 121(I)/2000. törvényben meghatározott módon jogosult ellenkérelmet benyújtani. Ezen eljárások a 2201/2003/EK rendelet hatálya alá tartoznak.

17 Melyik jogot alkalmazza a bíróság a szülői felelősségről szóló eljárásban, ahol a gyermek vagy a felek nem e tagállamban élnek vagy eltérő állampolgársággal rendelkeznek?

A Ciprusi Köztársaság jogát, különösen a 216/1990. törvényt kell alkalmazni. Amennyiben egyik fél lakóhelye sem Ciprus területén található, a 216/1990. törvény kimondja, hogy az ügyben a Ciprusi Köztársaság családjogi bíróságai nem rendelkeznek joghatósággal.

Utolsó frissítés: 08/07/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.